

شیوه نامه تنظیم سند پیوند اعضا

1- مقدمه

پیوند اعضا شیوه ای پیشتاز، مدرن همچنین درمانی در حال گسترش و تکامل است که نجات بخش بیمارانی است که یک یا چند عضو از بدن آنان از نظر عملکرد به مرحله آخر رسیده است. در جریان این جراحی های پیچیده، عضو/اعضای بدون عملکرد کافی بیمار با عضو/اعضای سالم جایگزین میشود.

این شیوه نامه در راستای تسهیل و تسریع فرایند درمان و حمایت مالی از بیماران نیازمند به پیوند (طی مراحل قبل/حین و بعد از پیوند) در مراکز مجاز پیوند اعضا و نیز اجرای تصویب نامه هیات محترم وزیران به شماره 112057/ت/59880/ه مورخ 1401/06/27 (موضوع اساسنامه صندوق بیماریهای خاص و صعب العلاج)، جهت بهره مندی بیماران مشمول از بسته خدمتی ابلاغی از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشد.

2- هدف :

1-2- حمایت مالی در هزینه های درمان کاندیدهای پیوند اعضا

2-2- حمایت مالی در هزینه های بستری بیماران پیوند اعضا

3-2- حمایت مالی بیماران دریافت کننده پیوند بعد از بستری و انجام پیوند

3- دامنه عملکرد

سازمانهای بیمه گر پایه، وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، ادارات کل استانی، دانشگاههای علوم پزشکی، مراکز منتخب مجاز برای انجام اعمال پیوند اعضا (ابلاغی از وزارت متبوع)

4- تعاریف و اصطلاحات

وزارت: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

سازمان: سازمان بیمه سلامت

صندوق: صندوق بیماری های خاص و صعب العلاج که به موجب بند "ن" تبصره 17 ماده واحده قانون بودجه سال

1401 کل کشور و بر اساس اساسنامه مصوب هیئت محترم وزیران تشکیل شده است.

بسته خدمات: شامل کلیه خدمات مندرج در بسته های خدمتی ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بر

اساس اساسنامه صندوق بیماران خاص و صعب العلاج

پیوند: پیوند اعضا فاقد پوشش بیمه شامل: پیوند کبد، ریه، پانکراس، روده، قلب، مغز ستخوان و قلب و ریه می باشد.

توضیح 1: با توجه به پوشش بیمه ای خدمت جراحی پیوند کلیه، صرفاً خدمات قبل و بعد از انجام پیوند مشمول این

دستورالعمل می گردد

پزشک معتمد: پزشک معتمد دانشگاه علوم پزشکی استان (شاغل در مراکز مجاز پیوند اعضا) که به بیمه سلامت

استان معرفی شده است.

مراکز مجاز پیوند اعضا: مراکزی که به طور مکتوب جهت انجام جراحی پیوند توسط معاونت درمان وزارت اعلام می

گردد.

سامانه پیوند وزارت: سامانه های معرفی شده از سوی وزارت بهداشت (سامانه *Medicare* و ..) که فرآیند ثبت

نام بیماران نیازمند پیوند و درج نام آنها در لیست انتظار در این سامانه صورت می پذیرد.

کارشناس هماهنگ کننده: کارشناس مراکز پیوند که در مراکز مجاز شاغل هستند و مسئولیت آماده سازی و ثبت

نام بیماران نیازمند به پیوند در سامانه را به عهده دارند.

کارشناس ناظر: کارشناس بیمه سلامت مقیم در مراکز ارایه دهنده خدمت

نشان: تشخیص منتسب به بیمه شدگان مشمول صندوق صعب العلاج که در سامانه مدیریت نشان سازمان بیمه

سلامت قابل احراز است. بدیهی است نشان دار بودن بیمار، از طریق سرویس های الکترونیک و یا فرآیند های مصوب

موجود قابل ثبت می باشد

بیمه شدگان مشمول:

- بیمه شدگان سازمان های بیمه گر پایه که براساس نتیجه معرفی نامه پزشک معتمد مراکز پیوند در لیست

کاندید پیوند قرار می گیرند .

- بیمه شدگان سازمان های بیمه گر پایه که تحت عمل جراحی پیوند اعضا قرار می گیرند.

- بیمه شدگان سازمان های بیمه گر پایه که خدمات پس از پیوند را دریافت می کنند.

- بیمه شدگان سازمان های بیمه گر پایه که دچار عوارض پیوند (از جمله رد پیوند و...) میشوند.

توضیح 1: بیمه شدگان دارای بیمه تکمیلی، سهم صندوق پس از کسر سهم بیمه تکمیلی قابل پرداخت است.

****افراد غیر مشمول در دستورالعمل به شرح ذیل می باشد:

- اتباع بیگانه

- گردشگران سلامت

- بیماران فاقد بیمه پایه

کاندید پیوند : بیماری که عضوی از بدن وی دارای عملکرد کافی نبوده و با تشخیص پزشک معتمد، استحقاق دریافت خدمات قبل از پیوند را دارد.

جراحی پیوند : بیماری که نشان کاندید پیوند اعضا دارد و پس از دریافت خدمات مراحل آمادگی برای پیوند، جهت پیوند عضو در لیست انتظار قرار می گیرد و تحت عمل جراحی پیوند در مراکز مجاز قرار می گیرد.

وب سرویس پذیرش صندوق صعب العلاج : وب سرویسی که در اختیار سیستم های اطلاعاتی بیمارستانی قرار گرفته است که در صورت فراخوانی سرویس، سهم صندوق بر اساس نشان بیمار محاسبه و نمایش داده می شود.

نرم افزارهای HIS بیمارستانی : سیستم های اطلاعاتی موجود در مراکز بیمارستانی که کلیه اطلاعات مربوط به خدمات ارایه شده به بیمار در این سیستم درج و ثبت می گردد.

سپاس: مخفف سامانه پرونده الکترونیک سلامت می باشد که اطلاعات ثبت شده برای بیماران سرپایی و بستری در سیستم اطلاعات بیمارستانی پس از ترخیص با آن تبادل می شود.

سامانه رسیدگی بستری (رز): این سامانه با دریافت جزئیات هزینه ای هر یک از خدمات ارائه شده به بیمار و اطلاعات پرونده بیمار از طریق سیستم های اطلاعاتی بیمارستان های طرف قرارداد (HIS) و سپاس در اسناد بستری، بر اساس ضوابط و مقررات بیمه گری و اسناد پزشکی، اطلاعات پرونده را پردازش نموده و فرآیند رسیدگی به صورت الکترونیکی انجام می گردد

سامانه نسخه الکترونیک : سامانه نسخه نویسی و نسخه پیچی الکترونیک سازمان های بیمه گر پایه

5- مسئولیت اجرا

معاونت درمان وزرات / معاونت درمان دانشگاه های علوم پزشکی / ادارات کل استانی / شعب بیمه سلامت، تامین اجتماعی و نیروی مسلح، مراکز درمانی دولتی ارائه دهنده خدمت پیوند اعضا/ مراکز دولتی و غیر دولتی ارائه دهنده خدمات سرپایی مشمول بسته

6- شرح اقدامات

اقداماتی که در راستای بهره مندی بیماران مشمول می بایست صورت پذیرد به شرح ذیل است:

6-1- فرآیند ثبت نشان و مشخص نمودن بیماران مشمول

جهت بهره مندی بیماران از بسته خدمتی، بیمار می بایست در سازمان بیمه سلامت، به عنوان بیمار نشان دار شناسایی شده باشد. بدیهی است نحوه دریافت خدمت متناسب با نشان مربوطه منطبق بر فرآیند مندرج در بند 3-6 صورت می پذیرد.

نشان های مربوطه با توجه به مرحله درمان بیمار مشتمل بر موارد زیر می باشد:

6-1-1- نشان کاندید پیوند اعضا :

- افراد مشمول نشان کاندید پیوند اعضا: بیمارانی که عضوی از بدن وی دارای عملکرد کافی نبوده و با نظر پزشک معتمد استحقاق دریافت خدمات قبل از پیوند را دارد. این بیماران پس از دریافت معرفی نامه پزشک معتمد جهت انجام پیوند، با هماهنگی کارشناس هماهنگ کننده، در سامانه پیوند وزارت بهداشت ثبت می شوند و سپس برای ثبت نشان به کارشناس ناظر معرفی می شوند.
- مدارک مورد نیاز جهت ثبت نشان: معرفی نامه پزشک معتمد / پرینت ثبت نام در سامانه پیوند وزارت
- فرد ثبت کننده نشان: کارشناسان ادارات کل استانی / کارشناسان ناظر
- اعتبار نشان: تا زمان انجام پیوند

توضیح 2: در زمان ثبت نشان کاندید پیوند اعضا، نشان اهدا کننده نیز به فرد اهدا کننده منتسب می شود و فرد اهدا کننده میتواند مطابق با بسته ابلاغی وزارت بهداشت از خدمات مشمول برای این نشان بهره مند شود.

توضیح 3: ثبت نشان کاندید پیوند کلیه نیز در این فرآیند الزامی می باشد.

2-1-6 نشان تحت جراحی پیوند اعضا:

- افراد مشمول: بیماری که کاندید پیوند اعضا بوده و تحت عمل جراحی پیوند در مراکز مجاز قرار می گیرد. این نشان پس از انجام عمل جراحی و قبل از ترخیص بیمار منتسب می گردد. بدیهی است نشان کاندید پیوند در این مرحله می بایست حذف گردد.
- مدارک مورد نیاز جهت ثبت نشان: برگه شرح عمل پیوند
- فرد ثبت کننده نشان: کارشناسان ادارات کل استانی / کارشناسان ناظر
- اعتبار نشان: تا زمان ترخیص بیمار

3-1-6 نشان پس از پیوند اعضا:

- افراد مشمول: کلیه افرادی که عمل پیوند اعضا برای آنها انجام شده، از بیمارستان ترخیص شده و می توانند از بسته خدمتی بعد از پیوند بهره مند شوند
- مدارک مورد نیاز جهت ثبت نشان: شرح عمل پیوند اعضا و برگه ترخیص بیمار
- فرد ثبت کننده نشان: کارشناسان ادارات کل استانی / کارشناسان ناظر بیمارستانی
- اعتبار نشان: تا پایان عمر

2-6 نحوه تنظیم سند پیوند اعضا:

6-2-1 تنظیم اسناد خدمات بستری بیماران مشمول این شیوه نامه میبایست تا زمان تصویب تعرفه، با تعرفه

مورد توافق به شرح جدول زیر در HIS تنظیم گردد.

سرفصل	وزن	پیوند کبد	پیوند قلب	پیوند پانکراس	پیوند ریه	پیوند روده
هتلینگ و خدمات و لوازم مصرفی مشترک ب	16%	302,400,000	235,200,000	134,400,000	358,400,000	414,400,000
تیم جراحی	30%	567,000,000	441,000,000	252,000,000	672,000,000	777,000,000
بیهوشی	9%	170,100,000	132,300,000	75,600,000	201,600,000	233,100,000
کمک جراح	5%	94,500,000	73,500,000	42,000,000	112,000,000	129,500,000
اتاق عمل	5%	94,500,000	73,500,000	42,000,000	112,000,000	129,500,000
ویزیت	10%	189,000,000	147,000,000	84,000,000	224,000,000	259,000,000
مشاوره	3%	56,700,000	44,100,000	25,200,000	67,200,000	77,700,000
خدمات آزمایشگاه	3%	56,700,000	44,100,000	25,200,000	67,200,000	77,700,000
خدمات تصویربرداری	3%	56,700,000	44,100,000	25,200,000	67,200,000	77,700,000
دارو	2%	37,800,000	29,400,000	16,800,000	44,800,000	51,800,000
لوازم مصرفی	4%	75,600,000	58,800,000	33,600,000	89,600,000	103,600,000
سایر خدمات	5%	94,500,000	73,500,000	42,000,000	112,000,000	129,500,000
تعرفه پرستاری و هماهنگ کننده	5%	94,500,000	73,500,000	42,000,000	112,000,000	129,500,000
جمع کل	100%	1,890,000,000	1,470,000,000	840,000,000	2,240,000,000	2,590,000,000

سرفصل	وزن هر سرفصل	پیوند مغز استخوان
هتلینگ و خدمات و لوازم مصرفی مشترک بخش	13%	154,700,000
تیم جراحی	1.1%	13,090,000
بیهوشی	0.1%	1,190,000
کمک جراح	0%	-
اتاق عمل	1%	11,900,000
ویزیت	12%	142,800,000
مشاوره	1.3%	15,470,000
خدمات آزمایشگاه	14%	166,600,000
خدمات تصویربرداری	1%	11,900,000
دارو	22%	261,800,000

261,800,000	22%	لوازم مصرفی
59,500,000	5%	سایر خدمات
89,250,000	7.5%	تعرفه پرستاری و هماهنگ کننده
1,190,000,000	100%	جمع کل

توضیح 4: هر گونه پرداخت به مراکز ارایه دهنده خدمات به صورت علی الحساب بوده و با ابلاغ تعرفه مصوب خدمات پیوند اعضا از سوی شورای عالی بیمه سلامت مابه التفاوت پرداختی در قالب متمم/کسور عطف به ماسبق قابل پرداخت است.

6-2-2 هزینه بیماران مشمول می بایست متناسب با نشان ، از طریق بستر های مورد اشاره در بند **3-6** از طریق مراکز درمانی درخواست گردد.

6-2-3 کلیه هزینه های خدمات کاندید، عمل جراحی و پس از عمل پیوند اعضا برای بیمه شدگان سازمان های بیمه گر پایه تحت پوشش صندوق بیماران خاص و صعب العلاج میباشد که مطابق با شیوه نامه های ابلاغی جهت تنظیم اسناد بیماران مشمول صندوق حمایتی بیماریهای خاص و صعب العلاج نشان دار، محاسبه و توسط سازمان بیمه سلامت فعلا به صورت علی الحساب پرداخت میگردد.

6-3- فرآیند دریافت خدمات پیوند اعضا

الف) مرحله اول (قبل از عمل) - نشان کاندید پیوند اعضا:

6-3-1 شامل خدمات تشخیصی درمانی پیش از عمل جراحی پیوند و به منظور آماده سازی عمل پیوند بوده که مطابق بسته های خدمتی ابلاغی وزارت بهداشت قابل ارائه به بیماران مشمول می باشد.

6-3-2 فرآیند ثبت نشان فرد می بایست منطبق با **1-1-6** انجام گردد.

6-3-3 سامانه درخواست هزینه خدمات این مرحله، سامانه نسخه الکترونیک سازمانهای بیمه گر پایه می باشد. قوانین و تعرفه های خدماتی که در بسته ابلاغی وزارت بهداشت (حتی ستاره دار طبق اکسل پیوست) جهت نشان " کاندید پیوند اعضا" مشخص شده اند، در سامانه نسخه الکترونیک پیاده سازی شده است. بنابراین صرفاً در صورت نشان دار نمودن بیمه شده ، خدمات مشمول بسته (تا سقف تعیین شده) از بستر سامانه نسخه الکترونیک و سامانه رز قابل دریافت است. بدیهی است در صورت ثبت نشان برای بیمه شدگان سازمانهای بیمه گر پایه، خدمات در سامانه نسخه الکترونیک با حمایت صندوق ثبت و محاسبه می گردد.

مهم: در صورتیکه وب سرویس پذیرش صندوق صعب العلاج در HIS بیمارستانی پیاده سازی نشده باشد، ضروری است خدمات در سامانه نسخه الکترونیک ثبت شده و پرداختی بیمار منطبق بر محاسبات سامانه نسخه الکترونیک صورت پذیرد.

ب) مرحله دوم (بستری/انجام عمل جراحی) - نشان تحت جراحی پیوند اعضا:

6-3-4- در این مرحله بیماران، پس از دریافت بسته خدمات کاندید پیوند اعضا، جهت انجام عمل جراحی پیوند اعضا در لیست انتظار قرار گرفته و به مراکز مجاز دولتی معرفی می گردند.

6-3-5- فرآیند ثبت نشان فرد می بایست منطبق با بند **2-1-6** انجام گردد.

6-3-6- سامانه درخواست هزینه خدمت جراحی پیوند، سامانه HIS و سامانه رز می باشد. در صورت ثبت نشان برای کلیه بیمه شدگان سازمانهای بیمه گر پایه، پس از انجام فرایند استحقاق سنجی بیمار، وب سرویس استعلام تخفیف بیمه فراخوانی و به صورت گلوبال و منطبق با جدول مندرج در بند **1-2-6** ثبت و محاسبه خدمت صورت می گیرد. و در ستون **22.2** ثبت و با سپاس تبادل شود. و پرداخت هرگونه هزینه به مراکز هدف به صورت علی الحساب می باشد.

توضیح 5: خدمت جراحی پیوند با اینکه خدمتی خارج از تعهد سازمانهای بیمه گر پایه می باشد در زمان استحقاق سنجی بایستی نوع بیمه پایه فرد مشخص گردد تا امکان گزارش گیری دقیق و جامع میسر گردد.

ج- مرحله سوم (خدمات پس از عمل جراحی پیوند اعضا) - نشان پس از پیوند اعضا

6-3-7- در این مرحله، بیماران بعد از دریافت خدمت جراحی پیوند اعضا، با توجه به بسته ابلاغی وزارت بهداشت، می توانند از حمایتهای صندوق بهره مند شوند.

6-3-8- فرآیند ثبت نشان فرد می بایست منطبق با بند **3-1-6** انجام گردد.

6-3-9- سامانه درخواست هزینه خدمات سرپایی این مرحله، سامانه نسخه الکترونیک سازمانهای بیمه گر پایه می باشد. قوانین و تعرفه های خدماتی که در بسته ابلاغی وزارت بهداشت جهت نشان "پس از پیوند اعضا" مشخص شده اند، در سامانه نسخه الکترونیک پیاده سازی شده است. بنابراین صرفاً در صورت نشان دار نمودن بیمه شده، خدمات مشمول بسته (تا سقف تعیین شده) از بستر سامانه نسخه الکترونیک قابل دریافت است. بدیهی است در صورت ثبت نشان برای کلیه بیمه شدگان سازمانهای بیمه گر پایه، خدمات در سامانه نسخه الکترونیک با حمایت صندوق ثبت و محاسبه می گردد.

مهم: در صورتیکه سرویس پذیرش صندوق در *HIS* بیمارستانی پیاده سازی نشده باشد، ضروری است خدمات در سامانه نسخه الکترونیک ثبت شده و پرداختی بیمار منطبق بر محاسبات سامانه نسخه الکترونیک برای خدمات در بسته صورت پذیرد.

توضیح 6: بر اساس کد تعدیلی 99 - کتاب ارزش نسبی، تمامی هزینه های خدمات پیگیری پیوند به جز خدمات سرپایی و بستری مندرج در بسته های پیوند اعضای ابلاغی از سوی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، تا یک ماه پس از ترخیص بیمار بر عهده بیمارستان بوده و هزینه ای از این بابت از بیمار یا سازمانهای بیمه گر قابل اخذ نمی باشد.

سازمان تامین اجتماعی